

Vrijedno: 09.03.2023				
Org. jed.	Jed. kas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijedno
08-332	/23	-	847/8	

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI NACRTA IZMJENA I DOPUNA
PROSTORNO - URBANISTIČKOG PLANA OPŠTINE KOLAŠIN**

Rješenjem broj 08-8693/1 od 09.11.2022. godine imenovani su članovi Savjeta za reviziju Izmjena i dopuna Prostorno – urbanističkog plana opštine Kolašin.

Savjet za reviziju ovog planskog dokumenta je u sljedećem sastavu:

1. mr Jadranka Prgomet Popović, dipl.ing.arh.urb. – predsjednica,
2. mr Dragoljub Marković, dipl.prostorni planer, član
3. Simeun Matović, dipl.građ.ing. – član
4. Milutin Baturan, dipl.ing.geod. – član,
5. Ranko Radulović, dipl.ing.el. – član,
6. mr Nikola Spahić, dipl.ing.građ. – član,
7. dr Milić Čurović, dipl.ing.šum. – član
8. dr Mirko Knežević, dipl.ing.poljop. – član
9. Snežana Laban, dipl.pejz.arh. – članica
10. Ljiljana Rakočević, dipl.građ.ing. – predstavnica opštine Kolašin - članica

Plan: Izmjene i dopune Prostorno – urbanističkog Plana opštine Kolašin,
Nacrt, decembar 2022.g.

Naručilac Plana: Vlada Crne Gore

Obrađivač: Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma

Rukovodilac izrade Prostorno-urbanističkog plana opštine Kolašin : dr Sonja Radović
Jelovac, dipl.inž.arh

Svi članovi Savjeta su izvršili detaljan pregled dostavljenog Nacrta Izmjena i dopuna Prostorno – urbanističkog plana opštine Kolašin (decembar, 2022.g.) i pregled raspoložive dokumentacije u pdf i dwg formatu.

U pojedinačnim izvještajima članova Savjeta, koja čine sastavni dio ovog objedinjenog Izvještaja, date su stručne primjedbe i sugestije na planska rješenja ponuđena

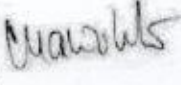
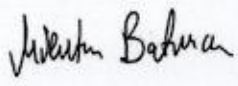

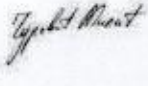
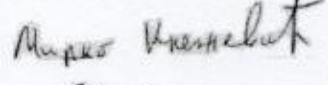
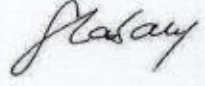
Nacrtom Izmjena i dopuna Prostorno – urbanističkog plana opštine Kolašin (decembar, 2022.g.).

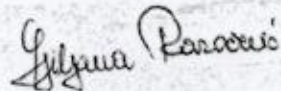
Mišljenje:

Izvjestaj o reviziji korigovanog Nacrta Izmjena i dopuna PUP-a opštine Kolašin (decembar, 2022) se ne može smatrati pozitivnim, odnosno prije upućivanja Nacrta u dalju proceduru, neophodno je izvršiti korekcije u skladu sa navedenim primjedbama i sugestijama.

Savjet za reviziju

Izmjena i dopuna Prostorno – urbanističkog plana opštine Kolašin

1. mr Jadranka Prgomet Popović, dipl.ing.arh.urb. – predsjednica,
2. mr Dragoljub Marković, dipl.prostorni planer, član
3. Simeun Matović, dipl.građ.ing. – član
4. Milutin Baturan, dipl.ing.geod. – član,
5. Ranko Radulović, dipl.ing.el. – član,
6. Nikola Spahić, dipl.ing.građ. – član,
7. dr Milić Čurović, dipl.ing.šum. – član
8. dr Mirko Knežević, dipl.ing.poljop. – član
9. Snežana Laban, dipl.pejz.arh. – članica
10. Ljiljana Rakočević, dipl.građ.ing. – predstavnica opštine Kolašin – članica

Podgorica, 1.03.2023.g.

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI IZMJENA I DOPUNA PROSTORNO- URBANISTIČKOG PLANA OPŠTINE KOLAŠIN

Predmet: Izmjene i dopune Prostorno - urbanističkog plana opštine Kolašin
Nacrt, decembar, 2022.g.
Naručilac: Vlada Crne Gore
Obrađivač: Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma

Rukovodilac izrade IDPUP-a Kolašin: dr Sonja Radović Jelovac, dipl.inž.arh

Na osnovu Rješenja Ministarke ekologije, prostornog planiranja i urbanizma o određivanju članova Savjeta za reviziju Izmjena i dopuna Prostorno – urbanističkog plana opštine Kolašin broj 08-8693/1 od 9.11.2022. godine, u svojstvu predsjednice Savjeta za reviziju Izmjena i dopuna Prostorno – urbanističkog plana opštine Kolašin, izvršila sam uvid u dostavljenu dokumentaciju - Nacrt planskog dokumenta (decembar, 2022) u DWG i u PDF formatu i dajem sljedeće

MIŠLJENJE

Prema raspoloživim podacima i informacijama, u prethodnom periodu je rađen Nacrt Izmjena i dopuna Prostorno – urbanističkog plana opštine Kolašin. Nakon javne rasprave o tom Nacrtu IDPUP opštine Kolašin, koja je održana oktobra 2020.g. i velikog broja primjedbi, donesena je marta 2022.g. nova Odluka o izradi Plana sa izmjenjenim Programskim zadatkom.

- Programskim zadatkom je definisano da se Izmjene i dopune PUP-a rade za cijelu opštinu Kolašin, čime su Obrađivaču date veće mogućnosti i prilika za analizu iskazanih potreba korisnika prostora.
Ta šira analiza je izostala, a argumenti i obrazloženja nisu zasnovana na stručnim ocjenama postojećeg stanja i analizi realizacije planskih dokumenata.
- Kao pravni osnov se navodi PPCG do 2020.g. ("Službeni list CG", br. 24/08 i 44/12). S obzirom da se radi novi PPCG i već je u fazi Koncepta koji je ponuđen javnosti na uvid, neophodno je osvrnuti se na planska rješenja na tom nivou, a posebno na ona koja se odnose na opštinu Kolašin.

- Kao cilj izrade IDPUP Kolašin postavljeno je stvaranje planskih pretpostavki za racionalnije korišćenje resursa u skladu sa principom održivog planiranja prostora i intencijom države Crne Gore za razvoj turizma i prosperiteta sjevernih opština. U Nacrtu Plana nije argumentovano šta su bili problemi u realizaciji planskih rješenja ili u planskim rješenjima važećeg PUP-a, te šta se promijenilo u prostoru od 2014.g. kada je on usvojen i da li su promjene rezultat realizovanih planskih rješenj.

Kroz izradu Izmjena i dopuna PUP-a potrebno je preispitati prostorno-planska rješenja u okviru važećeg planskog dokumenta i preispitati mogućnost proširenja naselja i planiranja novih sadržaja kompatibilnih sa strategijom razvoja sjeverne regije. S obzirom na ubrzani razvoj turističke i druge ponude, javlja se potreba i izgradnjom novih objekata turističke namjene, kolektivnog stanovanja, centralnih djelatnosti i slično. Međutim, s obzirom na to da značajan broj planskih dokumenata nižeg reda nije u saglasju sa realnim prostornim kapacitetima i važećim PUP-om, potrebno je preispitati važeće planove i dati smjernice za njihovu dalju plansku razradu u skladu sa vizijom PUP-a sa posebnim smjernicama za DUP "Centar", DUP "Breza" i DUP "Smajilagića polje".

Govori se o novim razvojnim zonama turizma koje nisu niti tekstualno niti grafički prikazane. Na shematskom prikazu izmjenjena u tekstu, prikazani su samo saobraćaj i granice GUR-ova.

Obrazložiti razloge proširenja granice GUR Kolašin u odnosu na postavljene zadatke i cilj:

Potrebno je: preispitati granice Generalne razrade u skladu sa razvojnim planovima (turizam, poslovno-servisne djelatnosti i sl) na potezima prema Ski centru i Mateševu; sagledati mogućnost davanja smjernica za direktno izdavanje uslova za rekonstrukciju objekata, kao i izgradnju objekata od lokalnog značaja i dr; dati smjernice za tretman neformalnih objekata i naselja.

- Nedostaju egzaktni, numerički podaci o izmjenama stanja u prostoru u odnosu na podatke iz važećeg PUP-a (2014.g.) – analiza prirodnih stvorenih i planskih uslova koji bi na neki način bili indikatori za ocjenu stanja i koje bi ukazali na neophodne izmjene u definisanju novih namjena. te novi uporedni bilans površina
- U Nacrtu izmjenjena i dopuna PUP Kolašin nedostaje Analiza iskazanih potreba korisnika prostora, odnosno osvrt na te inicijative i na koji način je iskazan javni interes, da li kroz strateške planove razvoja Opštine za određene oblasti, kroz Anketu korisnika prostora ili na drugi način.

- Neophodno je objasniti primjenjenu metodologiju i način definisanja Izmjena i dopuna, kako bi one bile jasne.
Da li je to poseban Elaborat koji sadrži sve izmjene i dopune, ako jeste, dati uputstva kako se primjenjuje (navesti koji dio, poglavlje, tačka se mijenja, ili se radi o osnovnom tekstu koji je (u ovom slučaju u tekstu djelimično mijenjan).
Sugestija: označiti ih na neki način u tekstu i na grafici, sve do konačnog planskog dokumenta kada će on biti jedinstven. To je preporučljivo i zbog učešća javnosti.
- U SMJERNICAMA ZA UTVRĐIVANJE KONCESIONIH PODRUČJA (7.5.) navedeno je *„Prije koncesije potrebno je propisati detaljne uslove koncesionog korišćenja. Ovim planom se propisuju obavezni uslovi zaštite”* – nisam pronašla te uslove.
- U PREPORUKAMA ZA REALIZACIJU PLANA KROZ PRIMJERE IZ INOSTRANE PRAKSE dati su pozitivni primjeri koji bi bili „prepoznatljivi za opštinu Kolašin i iz kojih bi neke od ideja valjalo detaljnije analizirati i primjeniti”.
Nije jasno u kojem postupku. Zadatak planera je da analizira ove primjere i eventualno primjeni prilikom formiranja planskih rješenja.
- U postupku izrade planske dokumentacije, odnosno njenih izmjena i dopuna, korišćenje navedenih planova i strategija koje su većinom rađene za period do 2020.g. “zahtijeva stručni, kritički osvrt na te dokumente i detaljnu analizu postojećeg stanja, je se ove Izmjene i dopune PUP-a rade za *vremenski horizont od 10 godina odnosno do 2030 godine, sa smjernicama za postplanski period (do 2035. godine) ili za period do donošenja Plana generalne regulacije Crne Gore (koji se ne radi)*.
- Sugestija: knjiga koja sadrži analitičko-dokumentacioni materijal ne bi trebala da se zove *Postojeće stanje*, uskladiti naziv dokumentacije sa Zakonom i Pravilnikom.
- Obratiti pažnju na Mišljenje Ministarstva odbrane koje je dato na Nacrt zahtjevom da prstor Kasarna Breza Kolašin i dio stacionarnog čvorišta veze Bjelasica koji pripada opštini Kolašin, bude opredjeljen kao prostor posebne namjene za potrebe odbrane
Jedan od zadataka iz Programskog zadatka je: *sagledavanje mogućnosti za realizaciju sadržaja posebne namjene za potrebe odbrane, u odnosu na opredjeljenja planova višeg reda i potencijale i ograničenja konkretne lokacije*.

- izmjene PUP-a (GUR-a) svode na direktne smjernice za sprovođenje na manjem broju lokacija ili samo na manje dijelove prostora na osnovu tekućih problema, i to na nivo detaljne razrade (ovo su izmjene GUR-a a ne DUP-ova), bez analize šireg prostora i preispitivanja smjernica na nivou planskih rješenja za cio prostor Opštine. Urađen je Separat sa UTU za pet lokacija koje se nalaze u zahvatima detaljnih razrada, od toga, na 4 lokacije su izgrađeni objekti (legalizacija).

Prihvatljive su izmjene i dopune smjernica za realizaciju generalnih urbanističkih rješenja (GUR) koje se odnose na direktno sprovođenje planskih rješenja na način da olakšaju sprovođenje Plana.

- Nije jasno u kojim slučajevima se primjenjuju Tabele za sprovođenje Plana. Šta znači "direktno sprovođenje iz Plana" "lokalna studija lokacije" u rubrici Tabele smjernice za sprovođenje. Da li su to varijante. Da li je suština IDPUP-a da se ne rade detaljne razrade propisane važećim Planom nego da se izdaju direktno UTU iz PUP-a.
- Nedostaje ocjena da li se Izmjenama i dopunama promijenio i ukupan bilans površina, kapaciteti, broj korisnika prostora (stanovnika, turista, zaposlenih), u kojoj mjeri su se izmjenila infrastrukturna rješenja i na kojim nivoima, da li su izmjene u zahvatu GUR-a zahtijevale i neke izmjene na nivou PUP-a i njegovim smjernicama za cio prostor Opštine. Izmjene nisu praćene odgovarajućim grafičkim priložima .
- U knjizi *Planirano stanje* date su *Smjernice za nelegalne objekte* na način: "Na zahtjev lokalne samouprave ovim planom se daje mogućnost za legalizaciju nekoliko neformalnih objekata od značaja za lokalnu zajednicu i prije donošenja novog plana detaljne razrade, a po smjernicama iz ovog plana. Separat sa urbanističko tehničkim uslovama za ove lokacije je dat kao prilog na kraju grafičkog dijela ovog plana". Plan bi trebao da sadrži smjernice za sve nelegalne objekte, imajući u vidu cilj i zadatak Izmjena i dopuna postavljen Programskim zadatkom, a samim tim i analizu ovog problema u prostoru, a ne samo nekoliko objekata na zahtjev lokalne samouprave.
- Nije navedeno koji su uslovi nadležnih institucija i preduzeća pribavljeni za potrebe izrade IDPUP i koje su Studije rađene, s obzirom na određene izmjene u oblasti infrastrukture i zaštite. Planiranje potrebne tehničke infrastrukture treba bazirati na prethodno provjerenim mogućnostima postojećih mreža i njihovog korišćenja za sadržaje planirane ovim Izmjenama i dopunama PUP-a, vodeći računa o uslovima zaštite životne sredine.

Uzimajući u obzir buduće namjene prostora potrebno je da infrastruktura zadovolji posebne standarde i ponudi savremena tehnološka rješenja.

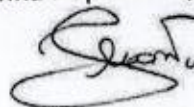
- Paralelno sa izradom IDPUP Kolašin predviđena je izrada Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, čije elemente treba ugraditi u Plan. U dokumentaciji nije priložena Strateška procjena uticaja niti je navedeno da je rađena, odnosno da li su provjerena planska rješenja i ugrađene mjere, s obzirom da se u Planu navode varijantna rješenja, uticaji na životnu sredinu, posebno u oblasti infrastrukture.

Na random sastanku u Ministarstvu (8.02.2023.g.) Savjet je informisan da je u toku njena izrada (ažuriranje SPA koja je rađena u prethodnoj proceduri). Samim tim planska rješenja nisu zasnovana na ocjenama, vrednovanju i mogućim negativnim uticajima odnosno izboru planskih rješenja.

Zaključak:

Prije upućivanja Nacrta IDPUP-a opštine Kolašin (decembar, 2022.g.) u dalju proceduru, neophodno je izvršiti korekcije u skladu sa navedenim primjedbama i sugestijama.

mr Jadranka Popović dipl.ing.arh.

PUP KOLAŠIN Korigovani Nacrt plana II 2023.

Ocjena – Mišljenje o Nacrtu Plana

Istovremeno dok se obavlja recenzija "Korigovanog Nacrta" izmjena i dopuna PUP-a Kolašin mediji izvještavaju da lokalna vlast – opštinski organi i Skupština, iskazuju, navodno, jedinstven stav da aktuelni prostorno planski dokumenti (PUP i DUP-ovi), ne doprinose adekvatnoj izgradnji i uređenju prostora i ukazuju na opasnost da izgradnja prema tim planovima može rezultirati nepopravljivom devastacijom prostora.

Takve konstatacije i upozorenja treba da ocijeni donosioc planova i preduzme adekvatne mjere.

Situacija sa aktuelnim planovima i praksa izgradnje i uređenja prostora Kolašina, još jedan je argument za hitnu i cjelovitu korekciju sistema planiranja i uređenja prostora za što je prilika izrada izmjena i dopuna Zakona ili, još bolje donošenje novog.

U sistem planiranja (propisi i planovi), treba utvrditi obavezu da kapaciteti, naročito nove stambene, izgradnje moraju biti praćeni adekvatnim urbanističkim uslovima (komunalnim opremanjem) koji će obezbijediti normalno funkcionisanje objekta i urbane cjeline u kojoj se grade.

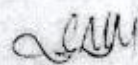
U PUP-u i GUR-u Kolašin mogli bi se defnisati standardi nove izgradnje – urbanizacije:

- na urbanističkoj parceli treba obezbijediti uslove za normalno funkcionisanje objekta koji se na njoj gradi a prije svega parking prostor po standardu min 1.5 PM / stan;
- kolektivna stambena izgradnja, kondo hoteli, (višespratni objekti), moguća je samo u urbanim blokovima koji imaju ulicu punog profila (2 kolovozne trake, zelena površina, pješačke i biciklističke staze, sva infrastruktura i obavezno parking površine i td i tsl.);
- formirano gradsko jezgro moguće je zaštititi definišući ga u Planu kao ambijentalnu cjelinu bez posebne zaštite kroz Zakon o zaštiti istorijskih jezgara – ili kako se već zove propis kojim se štite stara naselja.

Napomena: iz priloga koje sam imao na uvid nijesam uspio provjeriti da li je predloženim rješenjem predhodno već zadovoljeno.

Za prostore za koje nema potrebe raditi detaljnu urbanističku razradu - regulacione planove (prostori sela sa poljoprivrednim gazdinstvima / domaćinstvima), treba defnisati smjernice za gradnju određene vrste objekata (poljoprivredno domaćinstvo, pomoćne zgrade u poljoprivredi / šumarstvu, farme...), vodeći računa o očuvanju postojećih i potencijalnih poljoprivrednih i šumskih površina.

mr Dragoljub Marković

Plan: Izmjene i dopune Prostorno-urbanističkog plana Kolašina
Faza: Nacrt plana
Obradivač: Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma

Stručno mišljenje:

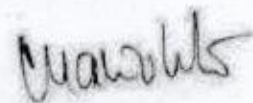
- Najveća izmjena, kada je u pitanju saobraćajna infrastruktura, u odnosu na dosadašnji PUP, je planirana obilaznica. Treba navesti da je predlog da to bude saobraćajnica regionalnog ranga. Ne može se ucrtati da je to regionalni put, jer Prostornim planom Crne Gore nije tretiran.
- Korigovati dio teksta za autoput, jer je navedeno: „ U toku je izgradnja prioritetne dionice od Smokovca do Mateševa i završetak radova se očekuje krajem naredne godine,„
- U poglavlju 5.3.3 Ostali vidovi saobraćaja, navodi se: „*moguće je razvijati i graditi jeftine heliodrome,„*
Treba samo da piše heliodrome. Izbor Investitora je koliko će sredstava da namijeni za tu svrhu (normalno, moraju biti zadovoljeni tehnički uslovi).
- *U zoni Mateševa je rekonstruisam dio postojećeg regionalnog puta. Nema ga na podlogama ali preuzeti položaj iz projektne dokumentacije.*
- *Kod grafičkog priloga za GUR Kolašina, u zoni 1.1.8 postoji oznake presjeka 5b-5b. A nema ucrtane saobraćajnice.*
- Više pažnje u tekstualnom dijelu posvetiti biciklističkim stazama. U tekstu je navedeno: „*Planom su predviđeni biciklistički koridori, koji povezuju sve djelove grada sa rijekom Tarom. Grafički dio plana sadrži prikaz ovih koridora,„*“
Ti koridori treba da se vide na grafici koja se odnosi na saobraćajno rešenje.
- U planu se na više mjesta pominju pješačke i biciklističke staze. Treba dati osvrt na njih i u poglavlju "Saobraćaj".

Zaključak:

Navedene primjedbe otkloniti u daljoj razradi planske dokumentacije.

03.02.2023.god.

Simeun Matović dipl.inž.građ.

U Podgorici, 06.02.2023.g

Na osnovu tačke 3 i 5 Odluke o imenovanju Savjeta za reviziju planskih dokumenata („Službeni list Crne Gore“, br.122/22). Ministarka ekologije, prostornog planiranja i urbanizma donijela je Rješenje kojim sam određen za člana Savjeta za reviziju „Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Kolašin -oblast geodezija.

Podaci o Nacrtu

Naslov dokumenta: Nacrt Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Kolašin

Obrađivač : Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i turizma

Rukovodioc izrade : dr Sonja Radović Jelovac dipl.inž.arh. decembar 2022.god

Od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma mi je od dokumentacije i dostavljeno –fajlovi: “GR 01.1.Katastarska podloga sa granicom zahvata - GUR Kolašin “.pdf, “GR 01.2.Katastarska podloga sa granicom zahvata - GUR Mateševo “.pdf, “GR 01.3.Katastarska podloga sa granicom zahvata - GUR Manastir Morača”.pdf, “GR 01.4.Katastarska podloga sa granicom zahvata - GUR Dragovića Polje “.pdf, “PL 01 Administrativna podjela i podjela na planske cjeline”.pdf, “PS 01 Topografska podloga”.pdf, “PS 02 Katastarska podloga”.pdf, “PS 03.Administrativna karta opštine”.pdf, “UTU - Lokacija 01”.pdf, “UTU - Lokacija 02”.pdf, “UTU - Lokacija 03”.pdf, “UTU - Lokacija 04”.pdf kao i fajl “UTU - Lokacija 05”.pdf.

Naknadno, dostavljeni su i izmedju ostalih i sljedeći fajlovi:

U folderu „a.Postojece stanje DWG 12.2022“

„PS 01 Topografska podloga“.dwg, „PS 02 Katastarska podloga 01“.dwg, „xref - Dragovica polje - Katastarska podloga“.dwg, „xref - Manastri Moraca - Topografsko-katastarska podloga“.dwg „xref - Matesevo - Katastarska podloga“.dwg, „xref_KO u zahvatu GUP Kolasin“.dwg, „kat parcele xref za PUP GUP KOLASIN.dwg“. „PS 04.03.Izvod iz GUR Kolasin - Namjena prostora, organizacija prostora i rezimi uredjenja prostora“.dwg, „PS 04.04.Izvod iz GUR Manastir Moraca - Namjena površina i organizacija prostora“.dwg, „PS 04.05.Izvod iz GUR Dragovica Polje - Namjena površina i organizacija prostora“.dwg „PS 04.06.Izvod iz GUR Matesevo - Namjena površina i organizacija prostora“.dwg, te fajlovi „148-1-2“.tif „148-1-4“.tif „148-2-1“.tif „148-2-2“.tif „148-2-3“.tif „148-2-4“.tif „148-3-2“.tif „148-4-1“.tif „148-4-2“.tif „149-1-1“.tif „149-1-2“.tif „149-1-3“.tif „149-1-4“.tif „149-3-1“.tif „149-3-2“.tif „g148-1-2tif“.jpg, „g148-1-4tif“.jpg, „g148-2-1tif“.jpg, „g148-2-2tif“.jpg, „g148-2-3tif“.jpg, „g148-2-4tif“.jpg, „g148-3-2tif“.jpg, „g149-1-1tif“.jpg, „g149-1-2tif“.jpg, „g149-1-3tif“.jpg, „g149-1-4tif“.jpg, „g149-3-1.tif“.jpg, „g149-3-2tif“.

U folderu „c.TEKST 12.2022“

fajlovi ~\$JIGA 2 - Planirano stanje 07``.doc, „KNJIGA 1 - Postojeće stanje 03``.doc, „KNJIGA 2 - Planirano stanje 17``.doc

Saglasno navedenom Rješenju izvršio sam pregled dostavljenih dokumenata i utvrdio sljedeće:

Obrađivač Nacrta Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Kolašin je Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i turizma, sa datumom decembar 2022.god. Rukovodilac izrade Nacrta Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Kolašin je dr. Sonja Radović Jelovac dipl.ing.arh.

U fajlu „KNJIGA 1 – Postojeće stanje03``.doc, dio Radni tim, nije navedena osoba odgovorna za geodeziju.

MIŠLENJE

U Grafičkom dijelu:

1.U fajlu „PS 02 Katastarska podloga 01``.dwg nedostaju katastarski planovi razmjere 1:5000 za K.O. Velje Duboko, K.O.Raško Mioska, K.O. Žirci. K.O. Lipovo, K.O. Smrčje, K.O. Mateševo.

2.U fajlu „xref - Matesevo - Katastarska podloga``.dwg, nanijeti trasu Auto puta „Princeza Ksenija“ (zadnji tunel). U fajlu „PS 04.06.Izvod iz GUR Matesevo - Namjena površina i organizacija prostora``.dwg, je nanešen.
Takodje uzeti ažurniju katastarsku podlogu, dosta kat.parcela je isparcelisano.

3. Preuzeti I ažurnije geodetske pologe iz Uprave uza katastar I državnu imovinu fajlovi- „xref - Dragovica polje - Katastarska podloga``.dwg, „xref - Manastri Moraca - Topografsko-katastarska podloga``.dwg „xref - Matesevo - Katastarska podloga``.dwg, „xref_KO u zahvatu GUP Kolasin``.dwg, „kat parcele xref_za PUP GUP KOLASIN.dwg``

4. Provjeriti i fajl „xref – Saobracaj``.dwg u dijelu ažurnosti.

5. U fajlovima „PS 04.04.Izvod iz GUR Manastir Moraca - Namjena površina i organizacija prostora``.dwg, „PS 04.05.Izvod iz GUR Dragovica Polje - Namjena površina i organizacija prostora``.dwg „PS 04.06.Izvod iz GUR Matesevo - Namjena površina i organizacija prostora``.dwg bilo bi pogodno da za te pojedinačne lokacije postoji opis lista, naziv Države, Opštine, Katastarske opštine, koordinate okvira lista, nanijeta vertikalna predstava,oznaka za ekvidistancu $e=n$, tačke Zahvata od 1 do n, koordinate graničnih tačaka zahvata.

U fajlovima

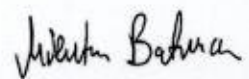
„UTU - Lokacija 01“.pdf, „UTU - Lokacija 02“.pdf, „UTU - Lokacija 03“.pdf, „UTU - Lokacija 04“.pdf ka I I fajl „UTU - Lokacija 05“.pdf - to nijesu situacioni planovi te ispraviti Naziv.

Angažovanje geodeta u timu bi doprinijelo podizanju kvaliteta grafičkih priloga

Član Savjeta za oblast geodezije

Milutin Baturan

Dipl ing geodezije

Handwritten signature of Milutin Baturan in black ink.

Knjiga 2: Planirano stanje:

U ovoj knjizi Izmjena i dopuna Prostorno – urbanističkog plana opštine Kolašin, dato je planirano stanje, Generalno urbanističko rješenje za Kolašin centar i Generana urbanistička rešenja za sekundarne opštinske centre Mateševo, Manastir Morača i Dragovića Polje, a elektroenergetika je obrađena:

- Za područje obuhvata PUP-a Kolašin na 14 strana (strane 51 – 64) i to:

5.5.5. Elektroenergetska infrastruktura

- Prenosni sistem – trafostanice TS 110/35 kV i dalekovodi DV 110 kV
- Distributivni sistem
- Proizvodnja električne energije
 - HE na Morači
 - HE Koštanica
 - HE Opasanica
 - Postrojenje na biomasu za ski – zone
 - Energija vjetra
 - Energija sunca
- Kriterijumi i smjernice za izgradnju elektroenergetskih objekata

- Za **GUR Kolašin Centar:** na 3 strana (strane 179 – 181)

Elektroenergetska infrastruktura,

- Postojeće stanje i planirano stanje elektroenergetske infrastrukture
- Planirani objekti
- Turizam
- Stanovanje male gustine
- Centralne djelatnosti, privredne, društvene djelatnosti i rekreacija
- Saobraćajnice i pješačke staze

Priložen je i jedan grafički prilog GR 04.1: Generalna urbanistička razrada Kolašin – Elektroenergetska infrastruktura (R=1:5000).

- Za **GUR Materševo:** na 3 strane (strane 201 – 203)

Elektroenergetika

- Postojeće stanje
- Planirani objekti
- Turizam
- Stanovanje male gustine
- Centralne djelatnosti i površine za industriju
- Saobraćajnice i pješačke staze

Priložen je i jedan grafički prilog GR 04.2: Generalna urbanistička razrada Mateševo – Elektroenergetska infrastruktura (R=1:5000).

- Za **GUR Manastir Morača:** na 3 strane (strane 213 – 214)

Elektroenergetika

- Postojeće stanje
- Planirani objekti
- Turizam

SAVJET ZA REVIZIJU PLANSKIH DOKUMENATA

Predmet: **Mišljenje o pregledu inoviranog Planskog dokumenta:
IZMJENE I DOPUNE PROSTORNO URBANISTIČKOG PLANA
OPŠTINE KOLAŠIN - Nacrt plana, decembar 2022.g.**

Oblast: **Elektroenergetika**

Naručilac: **Vlada Crne Gore**

Obrađivač: **Radni tim Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma**

Rukovodilac
tima: **dr Sonja Radović Jelovac, dipl.inž.arh.**

Obrađivači faze
elektroenergetska
Infrastruktura: **Milanko Džuver, dipl.ing.el.
Dušan Jelovac, dipl.ing.el.**

Izvjestilac: **Ranko Radulović, dipl. el.ing., licenca za revizora br. UPI 107/7-637/2**

1. Pregled dokumentacije

1.1. Opis i sadržaj pregledane dokumentacije

Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana opštine Kolašin – Nacrt, kako je dostavljeno, sastoji se od dvije knjige i to:

- Knjiga 1 – Postojeće stanje
- Knjiga 2 – Planirano stanje
- Grafički prilog br. 05: Planirano stanje elektroenergetske infrastrukture (1:25 000)

U predmetnom planskom dokumentu, elektroenergetska infrastruktura, postojeće stanje, je obrađena u:

Knjiga 1: Na 4 strane (strane 84 – 87):

3.7.3. Elektroenergetski sistemi

- Objekti prenosne mreže- dalekovodi naponskih nivoa 400, 220 i 110 kV
- Distributivna mreža

U ovoj knjizi je dat i jedan grafički prilog i to: PS 08.A. Postojeća mreža infrastrukturnih sistema (R=1:25000).

- Stanovanje male gustine
- Centralne djelatnosti i škola
- Saobraćajnice i pješačke staze

Priložen je i jedan grafički prilog GR 04.3: Generalna urbanistička razrada Manastir Morača – Elektroenergetska infrastruktura (R=1:5000).

➤ Za **GUR Dragovića Polje**: na 3 strane (strane 213 – 214)

Elektroenergetika

- Planirani objekti
- Turizam
- Stanovanje male gustine
- Centralne djelatnosti i površine za industriju
- Saobraćajnice i pješačke staze

Priložen je i jedan grafički prilog GR 04.4: Generalna urbanistička razrada Dragovića Polje – Elektroenergetska infrastruktura (R=1:5000).

2.2 Nalazi izvjestioca

Na početku ovog Mišljenja dostavljam primjedbe operatora prenosnog sistema (CGES AD - Podgorica) i operatora distributivnog sistema (CEDIS doo – Podgorica), koji se odnose na Knjigu 1: Postojeće stanje, Knjigu 2: Planirano stanje, kao i dio koji se odnosi na GUR-ove.

1. Dopisom br. 702-D/22-3360/2 od 29.12.2022.g. Operator prenosnog sistema (CGES AD – Podgorica), dostavio je primjedbe i komentare na predmetne Izmjene i dopune PUP-a Kolašin:

1.1. *Na strani 84 se navodi sledeće:*

“3. Treći dalekovod prenosne veze u zahvatu plana je DV 110 kV Trebješica – Andrijevica. Ovaj dalekovod je dio pravca Podgorica 1 – EVP Trebješica – Andrijevida – Ribarevine.”

U toku je izgradnja trafostanice TS 110/20 kV “Autoput 2” u Mateševu, čije je napajanje planirano sa dalekovoda DV 110 kV EVP Trebješica – Andrijevida, po principu “ulaz – izlaz”.

Ovaj dio je potrebno izmijeniti da glasi:

“- Za potrebe napajanja dionice autoputa Smokovac – Mateševo izgrađena je TS 110/20 kV, 2x20 MVA Autoput 2 (Mateševo) i povezana na dalekovod EVP Trebješica – Andrijevica po principu ulaz – izlaz i ista je u pogonu od kraja 2021. godine. Puštanjem u pogonu ovog objekta dobijena su dva nova dalekovoda 110 kV: EVP Trebješica – Mateševo i Mateševo – Andrijevica koji se nalaze na teritoriji opštine Kolašin.”

Trase ovih dalekovoda je potrebno unijeti u izmjene PUP-a Kolašin kao izgrađene objekte koji su u pogonu i u planskom dokumentu usaglasiti nazive dalekovoda.

1.2. *Na strani 84 se navodi sledeće:*

“1. Iz TS 220/110/35 kV Podgorica 1, preko dalekovoda 35 kV Podgorica 1 – Ubli – Bioče – Ptič – Breza. Napajanje konzuma opštine Kolašin iz ovog pravca je moguće u vrlo ograničenoj mjeri i to užeg gradskog jezgra Kolašina.

Dalekovod 35 kV Podgorica 1 – Ubli - Bioče – Ptič – Breza je ukupne dužine cca 65 km, tip AlČe presjeka provodnika 50 mm². Nominalna snaga odnosno kapacitet dalekovoda iznosi 12 MW. Sa navedenog dalekovoda se napajaju od strane TS Podgorica 1 četiri trafostanice 35/10 kV (Tuzi, Ubli, Bioče i Ptič) i osnovno napajanje im je iz pravca Podgorice. U periodima maksimalnog opterećenja ovih trafostanica (Tuzi - 10 MW, Ubli - 2,55 MW, Bioče – 0,95 MW i Ptič – 0,95 MW) slobodne prenosne rezerve u dalekovodu praktično nema tako da na ovaj način praktično nije moguće obezbijediti napajanje područja Kolašina.”

Prethodno navedeni tekst je potrebno korigovati u skladu sa tekstom koji slijedi:

“Izgradnjom povezane infrastrukture za napajanje autoputa el.energijom, područje Tuzi se više ne napaja sa dalekovoda 35 kV Podgorica 1 – Ubli - Bioče – Ptič – Kolašin (od oktobra 2022. godine), već je izgrađena nova dionica dalekovoda od TS Podgorica 1 do područja Smokovca, povezana sa postojećom dionicom dalekovoda prema Tuzima i ukinuta veza tzv. “T” spoj na DV 35 kV Podgorica - Kolašin. Realizacijom ovog projekta je obezbijeđen kapacitet od oko 10 MW rezerve u dalekovodu 35 kV Podgorica – Ubli – Ptič – Kolašin, tako da se područje Kolašina može za slučaj potrebe napajati i sa ovog dalekovoda što do sada nije bio slučaj.

- 1.3. Na strani 85 data je tabela (Tab. 3.17. Elektroprenosna mreža 400 – 220 – 110 kV i elektrodistributivna mreža 35 kV) dat je DV 110 kV Trebješica - TS Andrijevića. Treba navesti dva dalekovoda: DV 110 kV EVP Trebješica – Mateševo i DV 110 kV Mateševo Andrijevića.
- 1.4. Takođe na strani 85 data je tabela “Tabela 3.18. Trafostanice prenosnog odnosa 400/220/110/35/X kV koje se nalaze u zahvatu plana i u kontaktnim zonama”. Potrebno je dodati TS 110/20 kV Autoput 2 (Mateševo) 2x20 MVA.
- 1.5. U planskom dijelu elektroenergetske infrastrukture se na strani 51 navodi da konzum opštine Kolašin ima problem u obezbjeđivanju rezervnog napajanja. Ovaj dio teksta je potrebno uskladiti sa tekstom koji je već prethodno naveden.
- 1.6. Povezivanje planiranih HE na Morači na prenosnu mrežu je dato rešenjem Komisije EPCG (formirana odlukom br. 10-00-6989 od 10.06.2008. godine) koje je podrazumijevalo izgradnju veze 110 kV prema kolašinu. Ovo tehničko rešenje je obrađeno planskim dokumentom DPP HE na Morači. Rešenje je podrazumijevalo povezivanje HE Raslovići dalekovodom 110 kV sa TS 110/35 kV Kolašin (Drijenak). Predlažemo obrađivaču izmjena PUP-a Kolašin da trasu ovog dalekovoda koji dostavljamo u priolgu unese u planski dokument.
- 1.7. Na strani 51 se navodi:
“Ovim planom se predviđa i rekonstrukcija dalekovoda DV 110 kV Podgorica 1 – EVP Trebješica – Andrijevića, koji je izuzetno značajan zbog činjenice da napaja Andrijevicu, Plav, Gusinje, EVP Trebješica i autoput.
U toku je izgradnja trafostanice TS 110/20 kV Autoput 2 u Mateševu, čije je napajanje planirano sa DV 110 kV EVP Trebješica – Andrijevića po principu ulaz – izlaz.”

Kao što je prethodno navedeno, TS 110/20 kV Autoput 2 (Mateševo) je izgrađena i povezana na dalekovod EVP Trebješica – Mateševo i DV 110 kV Mateševo – Andrijevića.

U nacrtu Izmjena i dopuna PUP-a Kolašin potrebno je da ostane rečenica da se planom predviđa rekonstrukcija DV 110 kV Podgorica – TS Autoput1 (Mrke) – EVP Trebješica – TS Autoput 2 (Mateševo) – Andrijevića (bivši DV 110 kV Podgorica 1 – EVP Trebješica – Andrićevica) koji je izuzetno značajan zbog činjenice da napaja Andrićevicu, Plav, Gusinje, EVP Trebješicu i autoput.

U prilogu ovog dopisa Operator prenosnog sistema je Obradivaču dostavio prilog koji se odnosi na trase prethodno pomenutih dalekovoda i to:

- Trasa DV 110 kV HE Raslovići – TS 110/35 kV Kolašin (Drijenak)
- Trasa DV 110 kV EVP Trebješica - Mateševo i
- Trasa DV 110 kV Mateševo – Andrijevića

2. Na Izmene i dopune Prostorno urbanističkog plana Opštine Kolašin, za fazu elektroenergetska infrastruktura, CEDIS doo - Podgorica dopisom br. 30-00-1864 od 20.01.2023.g. je dao saglasnost na dio koji se odnosi na distributivnu infrastrukturu, uz obavezu da se u fazi izrade Predloga predmetni planski dokument koriguje u skladu sa datim primjedbama i sugestijama. U navednom dopisu se, kao primjedbe i sugestije, navodi:

2.1. *U tekstualnom dijelu predmetnog Nacrta je konstatovano da je za izgradnju i rekonstrukciju transformatorskih stanica TS 10/0,4 kV potreban prostor minimum 40 m² (7,02 m x 5,61 m). U nastavku teksta treba navesti da u smjernicama planova nižeg reda za sve novoplanirane TS 10/0,4 kV treba predvidjeti posebne urbanističke parcele pravilnog oblika minimalne površine 40 m² (minimalna dužina 7,02 ; minimalna širina 5,61 m) za izgradnju budućih TS.*

2.2. *U smjernicama za izgradnju objekata koji ne pripadaju elektroenergetskoj infrastrukturi za parcele kroz koje prolaze zaštitni koridori nadzemnih elektroenergetskih vodova, u tekstualnom dijelu planskog dokumenta obavezno definisati ograničenja na način što će se navesti da se pri planiranju namjene i izgradnji objekata mora pridržavati propisa o minimalnom rastojanju od vodova pod naponom prema važećim propisima koji tretiraju ovu oblast.*

2.3. *GUR-om centar Kolašin nije obrađena elektroenergetska infrastruktura 10 kV naponskog nivoa (postojeća i planirana) pa je istu potrebno obraditi i prikazati u grafičkom prilogu GR 04 Elektroenergetska infrastruktura 01, kao i koridore nadzemnih 10 kV vodova. Takođe, za istu oblast nacrtati blok šemu planirane elektroenergetske infrastrukture.*

Na kraju dopisa, Operator distributivnog sistema zaključuje da ne planski dokument neophodno korigovati i dopuniti u skladu sa prethodno navedenim.

U prilogu ovog dopisa Operator distributivnog sistema (CEDIS doo – Podgorica) je dostavio i dva dopisa i to

- Dopis broj 30-00-51300 od 23.10.2019.g. i
- Dopis broj 30-00-43414 od 16.10.2020.g.

U daljem tekstu, kao član Savjeta, dostavljam i svoje primjedbe i sugestije na predmetni Nacrt planskog dokumenta:

Knjiga 1: – Postojeće stanje

3. I u tekstu i u grafičkom prilogu je opisan i ucrtan postojeći DV 110 kV Mojkovac – Kolašin (Drijenak). Ovaj dalekovod je izgrađen sa elementima 110 kV, ali je u pogonu kao DV 35 kV, pa to treba tako i navesti i u ovoj knjizi, odnosno u grafičkom dijelu upisati DV 110 (35) kV Mojkovac – Kolašin. Ovo je navedeno u knjizi 2, ali treba ispraviti u ovoj knjizi i u grafičkom prilogu.

Knjiga 2: – Planirano stanje

4. Smatram da je Obradivač u pravu kada navodi planiranje buduće TS 110/35 kV Kolašin (Drijenak) kao neophodno. Tek nakon proširenja ove TS (trenutno je TS 35/10 kV) i njeno podizanje na naponski nivo 110 kV (110/35/10 kV) stvaraju se pretpostavke za pozdano napajanje Kolašina. U tom smislu potrebno je planirati i buduću vezu DV 110 kV od te buduće TS 110/35/10 kV Drijenak do TS 110/20 kV Autoput 2 (Mateševo), kako bi se zatvorio sjeverni prsten 110 kV: Ribarevine – Mojkovac – Kolašin (Drijenak) – Autoput 2 (Mateševo) – Andrijevića – Berane – Ribarevine čime bi sve navedene trafostanice dobile najmanje dvostrano napajanje na strani 110 kV, pogotovo Kolašin. Rezervno napajanje Kolašina preko DV 35 kV iz TS 220/110/35 kV Podgorica 1 je krajnje nepouzdan. Ovaj dalekovod je u veoma lošem stanju i nepouzdan pogotovo u zimskim mjesecima, bez obzira što je odvajanjem konzuma Tuzi dobio rezerve snage. Planiranje DV 110 kV (posebno uz odabir načelne trase i njena zaštita) bilo bi od velike važnosti kako bi se u kasnijem periodu, kada se steknu uslovi, izgradnja mogla lakše izvesti. Preporučuje se Obradivaču da ovaj predlog predoči Operatoru prenosnog sistema i navede u planski dokument, ako ne za ovu, onda za neku kasniju fazu realizacije.
5. Što se tiče javne rasvjete u dokumentu je trebalo dati više smjernica, posebno kada se radi o izvorima svjetlosti i energetske efikasnosti. Naglasiti da se rasvjeta planira sa LED izvorima svjetlosti.
6. U predmetnom planskom dokumentu koji se odnosi na GUR Kolašina zaključeno je, između ostalog, da se planira izgradnja još dvije trafostanice tipa DTS 10/0,4 kV (Lugovi i Polja) kao i povećanje kapaciteta TS tip "Kula" i povećanje snage transformatora na 630 kVA. U istom pasusu (strana 180) se dalje kaže:
"Za elektrenergetske potrebe u zahvatu GUR-a, neophodno je izgraditi još dvije TS 10/0,4 kV 1x630 kVA za potrebe naselja, centralnih djelatnosti i turizma, a po potrebi i više."
Iz ovakvog zaključka se ne zna da li se rade 4 ili dvije nove trafostanice, da li se sa ovim trafostanicama zadovoljavaju potrebe, koliki je to povećaj potreba u snazi,...? Na kraju ovog poglavlja (strana 181) se kaže:
"Za sve trafostanice (postojeće i buduće) predviđena je mogućnost buduće rekonstrukcije u smislu povećanja kapaciteta i pouzdanosti u skladu sa zahtijevanim potrebama konzuma i u skladu sa uslovima Operatora distributivnog sistema."
Potrebno pojasniti i uskladiti sa zaključkom o planiranim potrebama konzuma za planski period, tim prije što se na više mjesta konstatuje intezivan razvoj i izgradnja Kolašina kao turističkog centra.
7. U dijelu smjernica koje se odnose na izgradnju TS 10/0,4 kV navesti da su minimalne dimenzije parcele za TS 10/0,4kV, 1x1000 kVA: (7,02x5,6)m, a za TS 10/0,4kV 2x1000 kVA (7,54x6,71)m.

8. Kada je riječ o kablovskim (podzemnim) vodovima, zbog činjenice da je na ovom području pitanje rješavanja imovinskih odnosa je postalo veoma komplikovano i skupo, kao i u većini gradova sa individualnim stambenim objektima, trase kablovskih vodova planirati, koliko je to moguće, na javnim površinama, stazama i putevima i u putnim pojasevima.
9. GUR Kolašin centar dopuniti jednopolnom šemom trafostanica 10/0,4 kV sa lokacijama novoplaniranih trafostanica, tipove i presjeke 10 kV kablova, kao i dati osvrt na uska grla u 10 kV mreži ukoliko ih ima. Pored toga, za sve novoplanirane objekte za koje se zna dati trase NN vodova za njihovo priključenje od pripadajuće TS do PMO (priključno mjernog ormara) kako bi nadležni organ uprave mogao izdavati urbanističko-tehničke uslove.
10. Isto kao prethodna tačka 8. samo za GUR Mateševo, Manastir Morača i Dragovića Polja.
11. U grafičkom prilogu GR 04.2: Generalna urbanistička razrada Mateševo – Elektroenergetska infrastruktura, DV 10 kV je ucrtan preko objekta TS 110/20 kV Autoput 2 (Mateševo). Ova trasa dalekovoda 10 kV je izmještena i ne prelazi preko 110 kV postrojenja. Ispraviti.
12. Kada je riječ o GUR-u Manastir Morača, bez obzira na relativno malu snagu (ako se ne varam - oko 25 kVA), treba napomenuti da je u kompleksu Manastira 2012.g. puštena u rad i priključena na distributivni sistema mHE Manastir Morača. Ova mHE je prva mala elektrana koja je dobila uslove i saglasnost za priključenje na distributivni sistem po novodefinisanim pravilima. U tom smislu dopuniti i priloženu jednopolnu šemu.

3. ZAKLJUČAK

Pregledom dostavljene dokumentacije: Izmjene i dopune **Prostornog urbanističkog plana Opštine Kolašin - Nacrta**, faza eektroenergetska infrastruktura, može se zaključiti da ona nije urađena u potpunosti skladu sa važećim planovima Operatora prenosnog (CGES AD Podgorica).

Predlaže se Investitoru da Izmene i dopune **Prostornog urbanističkog plana Opštine Kolašin - Nacrta**, u dijelu elektroenergetske infrastrukture ne prihvati već da ga vrati Obradivaču da otkloni navedene primjedbe i uskladi ga sa dostavljivim primjedbama i sugestijama CGES-a i CEDIS-a, kao i drugim primjedbama datim ovim mišljenjem.

U Podgorici, 30.01.2023.g.

Izvjestilac: Ranko Radulović, dipl.el. ing

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I
URBANIZMA

Savjet za reviziju planskih dokumenata
n/r Jadranki Popović, dipl.ing.pr.pl. Predsjednica

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI IZMJENE I DOPUNE
PROSTORNO URBANISTIČKOG PLANA OPŠTINE KOLAŠIN

Nacrt plana

- faza hidrotehnička infrastruktura

NARUČILAC: Vlada Crne Gore

OBRADI VAČ: Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma

RUKOVODILAC RADNOG TIMA: Dr. Sonja Radović Jelovac

INFRASTRUKTURNI SISTEMI,

VODOPRIVREDA I HIDROTEHN. INFRASTR: Zorica Đuranović, dipl. ing. građ.

HIDROTEHNIČKE INFRASTRUKTURA

POSTOJEĆE STANJE

Vodosnabdijevanje

Vodosnabdijevanje je detaljno prikazano na cijelom prostoru PUP-a

Otpadne vode

Kanalizacioni sistem izgrađen u strogom centru Kolašina sa samo 275 kanalizacionih priključaka. Kanalizacione otpadne vode odvođe se kolektorom Ø400 i Ø500 mm do lagune na obali Tare na području lokaliteta Breze. Korito rijeke Tare Kao krajnji recepijent udaljena je samo 25m od lagune.

Odabrana je konačna lokacija budućeg uređaja za prečišćavanje otpadnih voda za grad Kolašin jer je postojeća neodrživa.

Atmosferske vode

Sistem za odvođenje atmosferskih voda uopšte ne postoji. Poznata je zakonska obaveza skupljanja i odvođenja atmosferskih voda sa saobraćajnih površina i obaveza ugrađivanja separatora za masti i ulja sa ciljem sprečavanja da to onečišćenje ne dospije u površinske i podzemne vode.

PLANIRANO STANJE

Vodosnabdijevanje

U Knjizi 2 Planirano stanje, Obradivač se detaljnije bavi postojećim stanjem vodosnabdijevanja da ima dosta azbest cementnih cjevovoda koji u što kraćim rokovima moraju biti zamijenjeni cijevima od dozvoljenih materijala.

U tekstu se pominje pojava smanjenja izdašnosti na pojedinim izvorištima, što je prisutna pojava u svjetskim razmjerama.

Pored navedenog obradivač je korektno naveo određene preporuke kojima treba dodati i neophodnost uklanjanja i zamjene AC cijevi.

Fekalne vode

Nakon navođenja podataka da Kolašin ima samo 275 fekalnih priključaka, 800 priključenih stanovnika i 1300 septičkih jama. Javno preduzeće Vodovod i Kanalizacija po potrebi crpi te jame. 95% septičkih jama su propusne. Znači zagađuju podzemne vode. Međutim iskustva pokazuju da se te jame često začepuju masnoćama i muljom, i vrlo često prelivaju. Leglo su komaraca i šire neprijatne mirise.

Obrađivač je trebao postaviti pitanje gdje se odlaže sadržaj iz septičkih jama. Napominjemo nema propisnih i nepropisnih septičkih jama. Sve su nepropisne, kažu EU propisi. Sadržaj je strogo zabranjeno odlagati u prostoru, vodotocima ili zakopavati u tlu. EU propisi kažu, taj sadržaj se odlaže na propisno izgrađeni gradski uređaj za pročišćavanje u rezervoar iz kojeg se taj sadržaj tretira na uređaju, ili na deponiju aktivnog mulja gdje se suši i spaljuje u spalionici.

Prema tome unjesto septičkih jama treba graditi kanalizacioni sistem ili tamo gdje izgradnja kanalizacije sporo dostižno rješenje treba graditi uređaje za biološko pročišćavanje fekalnih voda uz obavezu da budu bez primarnog taložnika i bez primarnog mulja, sa stepenom pročišćavanja 95% do 97%

Problem smrzavanja i da to bude limitirajući razlog za izgradnju takvih uređaja ne postoji

Većina uređaja takve tehnologije ugrađene na više graničnih prelaza u Crnoj Gori (prelaz između Crne Gore i Srbije kod Bijelog Polja; granični prelaz između Crne Gore i Srbije kod Rožaja; na platformama za zaustavljanje kabina žičara na Bjelasici i Žabljaku; zatvor u Mojkovcu koji se gradi imat će također takav uređaj i to velikog kapaciteta)

Znači uređaj za biološko pročišćavanje tamo gdje nema velikog gradskog uređaja sa mogućnošću prijema sadržaja iz septičkih jama ili spalionice, ne smije se rješavati septičkim jamama.

Atmosferske vode

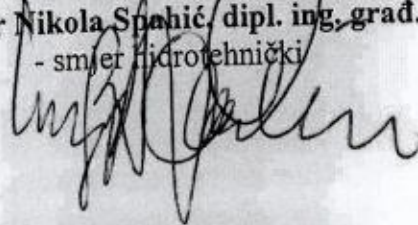
Obavezno treba planirati izgradnju sistema atmosferske kanalizacije u ulicama i saobraćajnicama sa odvođenjem voda u receptijente (upojne bunare i rijeke i sl.) uz obavezan tretman na separatorima za masti i ulja

MIŠLJENJE

PREDLAŽEM da se Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana opštine Kolašin - Nacrt plana - faza hidrotehnička infrastruktura NE PRIHVATI, do korigovanja istog u skladu sa ovim izvještajem.

U Podgorici, 24.02.2023. god.

Član Savjeta za reviziju planskih dokumenata
- faza hidrotehnička infrastruktura
Mr Nikola Spahić, dipl. ing. građ. ,
- smjer hidrotehnički

SAVJET ZA REVIZIJU PLANSKIH DOKUMENATA

Predsjednici Savjeta za reviziju Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana
opštine Kolašin

Kao član Savjeta za reviziju podnosim slijedeće mišljenje na Nacrt Izmjena i dopuna Prostorno-urbanističkog plana Opštine Kolašin:

- U poglavlju 6.1 u dijelu Mjera za zaštitu i unapređenje životne sredine stoji da: *kontrola sječe uz obavezno odabiranje i obilježavanje stabala u skladu sa uputstvima iz šumsko - privrednih osnova*. Pošto je došlo do promjene naziva planskih dokumenata u šumarstvu, predlažem da se umjesto šumsko – privrednih osnova, stavi: programa gazdovanja šumama ili planova gazdovanja privatnim šumama, kako se sada nazivaju ovi planski dokumenti
- U dijelu Lokacije 7.4.9. Urbanističko-tehnički uslovi i smjernice za objekte namijenjene šumarstvu i lovstvu (šumske površine) stoji: *Na šumskim površinama dozvoljeno je građenje objekata koji su u funkciji gazdovanja šumama, tj. djelatnosti čijom se realizacijom obezbjeđuje održavanje i unapređivanje postojećeg šumskog fonda(uzgoj, zaštita, uređivanje i korišćenje šuma, izgradnja i održavanje šumskih saobraćajnica) i unapređivanje svih ostalih funkcija šuma. Na ovim površinama moguće je graditi i planinarske i lovačkedomove-kuće, u skladu sa posebnim propisima koji se odnose na površine pod šumama.*

Ovo nije u skladu sa važećim odredbama Zakona o šumama (Sl. list CG", br. 74/10, br.40/11 i br.47/15) gdje je članom 41 propisano: *Zabranjena je izgradnja trajnih ili privremenih objekata u šumi, na šumskom zemljištu i na goletima, koji nijesu u funkciji gazdovanja šumama, divljači i lovstva, zaštite prirode ili u javnom interesu. Za postavljanje objekata koji su u funkciji gazdovanja šumama, divljači i lovstva, zaštite prirode ili u javnom interesu odobrenje izdaje nadležni organ uprave, u skladu sa zakonom.*

Pošto izmijenjeni dokument treba biti usklađen sa zakonima treba preuzeti zakonom definisanu normu.

- U dijelu 7.7. SMJERNICE ZA UTVRĐIVANJE KONCESIONIH PODRUČJA navodi se da na području zahvata plana predviđeno je izdavanje koncesija na gazdovanje šumskim kompleksima. Ovo treba brisati pošto su u međuvremenu istekli koncesioni ugovori, a u toku je process napuštanja koncesionog načina korišćenja šuma. I u poglavlju 6.4 u tabeli ekosistemskih usluga šumske koncesionare treba brisati iz spiska Ključnih korisnika sektora i korisničkih grupa.

Pošto se radi o manjim izmjenama saglasan sam da predložene izmjene mogu biti unesene i tokom izrade Predloga plana.

Dr Milić Čurović

Savjet za reviziju planskih dokumenata

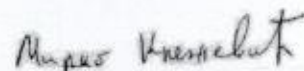
Predsjedniku Savjeta za reviziju Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Kolašin,

Shodno Rješenju Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma br. 08-8693/1 od 09.11.2022. godine, kao član savjeta (oblast poljoprivreda) za reviziju Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Kolašin, podnosim sljedeće

M I Š L J E N J E

Nemam primjedbi na Nacrt Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Kolašin.

Član Savjeta za poljoprivredu

Podgorica, 13.02.2023.

Dr Mirko Knežević

Predmet: Izmjene i dopune PUP-a Opštine Kolašin

Naručilac: Vlada Crne Gore

Obrađivač: Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma

Rukovodilac izrade plana: Dr Sonja Radović Jelovac, dipl.inž.arh

Faza izrade plana: Nacrt plana (decembar, 2022.)

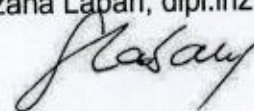
Oblast: Pejzažna arhitektura

MIŠLJENJE

- Za potrebe izrade PUP-a Kolašin (Sl. list CG - opštinski propisi br. 12/14) urađena je Analiza/ Tipologija predjela koja je preuzeta u predmetnom planskom dokumentu. S obzirom da je predhodni planski dokument donešen prije izrade Mapiranje i tipologija predjela Crne Gore (RZUP, 2015.) Analizu predjela preklapati i uskladiti sa terminologijom i karakterizacijom Tipova i područja na regionalnom i lokalnom nivou.
- Za Plan predjela je potrebno dati Vrednovanje/Ranjivost i Pogodnost predjela. Iz navedene analize proizilaze i Smjernice za zaštitu i unapređenje predjela.
- Plan predjela treba da prepozna konflikte u prostoru, ukoliko postoje i za iste da smjernice za umanjenje ili uklanjanje istih.
- U planu nedostaju smjernice za upravljanje predjelima.
- U Planu predjela (Planirano stanje – Knjiga 2) koristiti istu terminologiju (tekst i grafika) bez obzira što se radi o sinonimima. Primjera radi u grafici je korišćen Tip predjela/ Planinski tip predjela (preko 150m.n.v.), dok je u tekstu označen kao Visokoplaniniski.
- Za oblast Zaštite prirode (grafički dio - PL 07 Zastita prirodnih i kulturnih vrijednosti) u dijelu Predlog zaštite prirodnih dobara za Regionalni park / Park prirode navesti tačan naziv područja koji se predlaže za zaštitu (Sinjajevina sa Šarancima), za koji je urađena Studija zaštite.
- Pored navedenog u grafičkom dijelu (grafički dio - PL 07 Zastita prirodnih i kulturnih vrijednosti) treba dati okvirnu granicu predloženog predjela za zaštitu, Predio izuzetnih odlika: Slivno područje Morače (Bazna studija 2018.).
- Preispitati izgradnju hidroelektrana na Morači. Naime, iste obuhvataju i dijelove zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara ili su zbog izuzetnih odlika predloženi za zaštitu (oblast 5.5.5. Elektroenergetska infrastruktura, slika 5.1. Geografski položaj hidroelektrana na Morači). Ovaj izraženi konflikt preispitati Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu. Takođe, zbog velikih ograničenja u vidu izraženih prirodnih i kulturnih vrijednosti neophodna je za navedeni planski dokument uraditi SPU, kao i za sve buduće planske razrade.
- Za lokalitet predložen za zaštitu, Zeleni prsten oko grada, date su mjere za očuvanje. Međutim, u karti Namjena površina najveći dio zelenog prstena čine privredne šume. Predlog je da se iste prevedu u zaštitne šume.
- Radi povezivanja zelene infrastrukture u zahvatu GUR-a Kolašin planirati trotoare min. 2,50m, na saobraćajnica gradskog karaktera, gdje to prostorne mogućnosti dozvoljavaju.

Podgorica, 5.02.2023.

Član Savjeta za Pejzažnu arhitekturu
Snežana Laban, dipl.inž.pejz.arh.

ČLAN SAVJETA ZA REVIZIJU PLANSKIH DOKUMENATA

LJILJANA RAKOČEVIĆ

KOLAŠIN, 20.02.2023.god.

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA

Na osnovu Rešenja o određivanju članova Savjeta za reviziju Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana opštine Kolašin broj broj: 08-8693/1 od 9.11.2022.godine, podnosim:

IZVJEŠTAJ

Predmet revizije:	Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana opštine Kolašin
Narucilac/Obrađivač:	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma
Rukovodilac radnog tima	dr Sonja Radović, dipl.inž.arh.
Faza:	Nacrt
Datum izrade:	20.02. 2023.god.

NALAZ

Nacrt Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana opštine Kolašin (u daljem tekstu ID PUP Kolašin) obuhvata površinu od 897 km² (89 700 ha).

ID Prostorno-urbanističkog plana se rade za prostor cijele Opštine, a izmjene i dopune generalno urbanističkih rješenja za opštinski centar Kolašin, za važnija opštinska naselja Dragovića Polje , Mateševo i za Manastir Moraču.

MIŠLJENJE

Opština Kolašin je, na zahtjev Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, imenovala svoje predstavnike kao članove radnog tima (strana 2 tekstualnog dijela plana), te insistiramo da oni aktivno budu uključeni u sve buduće aktivnosti na izradi ovog planskog dokumenta, a sve u cilju izrade što kvalitetnijeg plana koji će održavati stvarne potrebe Opštine i lokalnog stanovništva.

U vezi s navedenim, potrebno je u plan implemetirati i sve razvojne projekte na kojima je Opština radila u periodu izrade ovog plana.

Saobraćaj

Preispitati i korigovati trasu planirane saobraćajnice koja povezuje uži centar grada sa prostorom u zahvatu DUP, „Sportska zona” kako bi se izbjegli konflikti sa izgrađenim objektima i isti sačuvali. Dati direktne smjernice za realizaciju.

Nadalje, potrebno je, po prethodnom zahtjevu opštine Kolašin, preispitati i po mogućnosti korigovati, trasu ulicu u zahvatu DUP-a „Centar”- zona G1 u dijelu konflikta sa postojećim objektima.

Navedeno korigovati prije konačnog utvrđivanja Nacrta i početka javne rasprave.

Dodatno unaprijediti saobraćajnu mrežu na teritoriji Opštine, kao preduslov za ruralni razvoj odnosno razvoj poljoprivrede i seoskog turizma, planirati razvoj i modernizaciju lokalnih puteva.

Elektroenergetika

Akcentovati potrebu brze realizacije prstenastog napajanja elektroenergetskog sistema naponskog nivoa 110kV.

Kako je u predhodnom periodu izgradjena i puštena u stalni pogon Transformatorska stanica „Autoput2” 110/20kV-Kolašin (Mateševo) i ista se nalazi u vlasništvu CGES-a potrebno je, kroz ovaj planski dokument, planirati njenu rekonstrukciju-dogradnju sa jos jednim sistemom koji bi omogućio priključenje Opštine Kolašin na ED mrežu. Dati direktne smjernice za realizaciju.

Takođe, potrebno je kroz ovaj planski dokument predvidjeti i dodatne mjere koje bi omogućile stabilnije napajanje i razvoj Kolašina.

Predlaže se:

Varijanta 1- Distributivni nivo 35kV

1. Planirati rekonstrukciju TS „Autoput 2”-110/20kV- u smislu dodavanja još jednog sistema transformacije 110/35kV
2. Planirati izgradnju 35kV kablovskih vodovo po sistemu ulaz-izlaz dva kabla do pozicije ukrštanja pristupnog puta Kolašin-Mateševo sa postojećim 35Kv dalekovodom TS Breza-TS Ptič- udaljenost od TS „Autoput 2”-110/20Kv iznosi CC 4km ili izgradju vazdušnog dvosistemskog 35kV- dalekovoda udaljenosti od TS cc 1.2 km

Opciono:

Predlaze se polaganje 35 kV kabla od TS „Autoput 2”-110/20Kv do postojećih TS Drijenak 35/10 kV ili TS Breza 35/10Kv .

Varijanta 2:

1. Izgradnja 110 kV dalekovoda od TS „Autoput 2“-110/20kV do pozicije novoplanirane TS 110/35kV-koja se nalazi u neposrednoj blizini grada. Preporučuje se da postojeća TS Drijenak 35/10 kV-može uz rekonstrukciju preći u TS 110/35kV- ovo bi bilo poželjno jer je postojeći DV Mojkovac-TS Drijenak (35kV)-izgradjen za veći naponski nivo odnosno 110kV a i sama TS je gradjevinski predviđena da bude tipa 110/35 kV. Ovakvo rešenje bi omogućilo trajno pouzdano napajanje praktično bez budućih ograničenja za razvoj Opštine. A imao bi izuzetnog uticaja i za energetske prilike na državnom nivou.

Vodosnabdijevanje i kanalizaciona mreža

Implementirati u plan projekat „Vodovodni sistem kojim se obezbjeđuju potrebne količine vode za piće, sanitarne potrebe, protivpožarnu zaštitu i osnježavanje ski staza planinskih centara „Kolašin 1600“ i „Kolašin 1450“ Opština Kolašin“, za koji je izrađeno idejno rješenje, a trenutno je u izradi Glavni projekat.

Razvoj kanalizacione mreže bazirati na projektu „Unapređenje vodosnabdijevanja, izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) i kanalizacione mreže u Opštini Kolašin“ koji je u fazi revizije. Projekat realizuje Opština Kolašin uz finansijsku podršku Investicionog okvira za Zapadni Balkan (WBIF).

Životna sredina

Podržavamo afirmisanje zelene infrastrukture, kao polazne osnove bućeg održivog i zelenog razvoja Opštine, od otvorenih prostora, prirodnih područja, šuma i parkova, zelenih ulica, trgova i javnih prostora, održivih sistema za odvodnjavanje i zdravih vodotokova, biciklističkih i pješačkih staza unutar gradske sredine i dr.

Potrebno je akcentovati očuvanje sadašnjih granica šumskih kompleksa, ali je potrebno preispitati ekonomsku opravdanost u pogledu površine zahvata tzv. „Zelenog prstena“ oko Kolašina, u dijelu planiranja novih zelenih površina u vidu parkova i park šuma na privatnom zemljištu, imajući u vidu da je tržišna vrijednost zemljišta u Kolašinu prilično visoka te da Opština nema finansijskih mogućnosti da otkupljuje zemljište od vlasnika u cilju realizacije plana u tom segmentu.

Ljiljana Rakočević, dipl.ing. građ.

